

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Quid sit vigintiquatuor seniores procidere ante sedentem in throno, & mittere coronas suas ante thronum. Procidebant vigintiquatuor seniores ante sedentem in throno, & adorabant viuentem in sæcula ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

In prosperis,
& aduersis a
nobis prædi-
candus Deus.
Esaï. 6. 3.

In concioni-
bus extremi
iudicii saepe
mentio sa-
cienda.

illa verba, *Die de nocte.*) Trinitatem personarum, & unitatem essentiae prædicant, & venerantur. Cum enim ter, *sanctus* repetitur, Trinitas significatur personarum. Cum verò dicitur, *Dominus Deus omnipotens*, essentia unitas exprimitur: qua etiã acclamatione utebantur Seraphim illi apud Esaï. cap. 6. cum dicebant alter ad alterum, *sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus exercituum*: verba illa, *qui est & qui erat*, æternitatem significant, ut iam aliàs diximus. Quod verò additur, *& qui venturus est*, ad humanitatem spectat redemptoris, qui in fine mundi venturus est ad iudicandum, ex quo simul admonentur concionatores, saepe in sermonibus extremi iudicii, & rationis Deo reddendæ mentionem facere. Postremò, cum animalia gloriam Deo exhiberent, procidebant vigintiquatuor seniores ante sedentem in throno, & ante eum coronas mittebant, quas capitibus gestabant, quod iam est paulò fusiùs explicandum.

Quid sit vigintiquatuor seniores procidere ante sedentem in throno, & mittere coronas suas ante thronum.

Procidebant vigintiquatuor seniores ante sedentem in throno, & adorabant viventem in sæcula sæculorum, & mittebant coronas suas ante thronum.

SECTIO X.

- I. Illustre & magnificum est, quod Ioannes adiungit, *Cum darent*, inquit, *animalia gloriam & honorem, & benedictionem, sedenti super thronum, viventi in sæcula sæculorum, procidebant vigintiquatuor seniores ante sedentem in throno, & adorauerunt viventem in sæcula sæculorum, & mittebant coronas suas ante thronum, dicentes, Dignus es Domine Deus noster accipere gloriam & honorem, & virtutem, quia tu creasti omnia, & propter voluntatē tuam erant, & creata sunt.* Id quod congruenter ijs, quæ paulò ante de quatuor animalibus dicta sunt, illud significare, Ecclesiam vniuersam, quam vigintiquatuor seniores, tanquam præcipua eius membra repræsentant, *quatuor animalibus*, hoc est Euangelistis, & reliquis concionatoribus diuina mysteria, atq; iudicia commemorantibus, Deum humili ac supplici modo venerari, quod est procidere ante sedentem in throno: coronasque suas ad eius pedes abijcere, eaque testificatione declarare Deum bonorum omnium actorem esse, & omnem suum siue naturæ, siue gratiæ, siue gloriæ splendorem, imò & vniuersas victorias, quas de suis hostibus gloriôsè consequitur, coronasque ipsas, hoc est, præmia, quibus ob eiusmodi victorias triumphosque in suis fidelibus coronatur, Deo à quo est *Omne datum optimum, & omne donum perfectum*, & qui in ipsis fidelibus præcipuè per suam gratiam dimicat, & vincit, accepta est referenda: vnde meritò seniores exclamant, *Dignus es Domine Deus noster accipere gloriam & honorem, & virtutem, quia tu creasti omnia, & propter voluntatem tuam erant, & creata sunt*: hoc est, Dignus es cuius magnitudo ab omnibus vbique celebratur, dignus cui omnes honorem, cultum & venerationem tribuant: dignus etiam qui accipias virtutē, Græcè *δύναμις*, hoc est, potentiam & fortitudinem, id est, qui accipias ab omnibus fortitudinis tuæ, atq; potentia confessionem, testimoniūq; clarissimum. Ita hoc loco intelligendum arbitramur, *Accipere virtutem siue potentiam*, non verò sicut quidam alij putauerunt, positum esse, *Accipere virtutem*, pro virtutem ostendere se de hostibus suis vindicando. Cum enim his verbis vigintiquatuor seniores ob ea, quæ iam facta cōspexerant, in præsentem gratiarū actionem prorumpant, nondum autem vindictam de hostibus sumptam vidissent, par est credere eos, nō ad potentiam, quam Deus

Omnia nostra bona Deo referenda.

Accipere virtutem qui hic.

in

ostenfurus adhuc erat spectasse, sed potius ad fortitudinem, quam in prædicatione Euâgelij, gentiumque ad fidem conuersione iam exprompserat, illa gratiarum actione respexisse. Accedit quod ille tam humilis & supplex viginti quatuor seniorum habitus, illa ad pedes sedentis in throno prouolutio, illa coronarum ante thronum abiectio, non videtur aptè cum vindictæ postulatione conuenire, sed potius cum confessione magnitudinis, bonitatis, fortitudinis, atque potentia, propter hæc enim Ecclesia supplicij quadam ueneratione Deum omnia posse, omniumque bonorum auctorem esse confitetur.

Denique nostram expositionem confirmat ratio, quam vigintiquatuor seniores suæ huius confessionis adiungunt: *Quia tu*, inquit, *creasti omnia, & propter voluntatem tuam erant & creata sunt*: quibus uerbis nulla hostium, de quibus uindicta sumenda esset, mentio, nulla crimina, nullum iusti furoris argumentum, sed diuinæ potentia, & magnitudinis commemoratio continetur: *Quia tu*, inquit, *creasti omnia*, quasi dicant, Consentaneum sanè est, ut uniuersa tibi cultum & honorem, & tuæ potentia confessionem exhibeant. Siquidem tu illa procreasti, & quia uoluisti, sunt omnia: nisi enim illa procreare uoluisses, nullo pacto essent: per uoluntatem igitur, & potentiam tuam sunt, quia nisi potentiam illam procreandi, quam ex æternitate habuisti, in tempore expromere uoluisses, illa esse nequaquam poterant: Quare & potentia tuæ debent, quod esse potuerint, & uoluntati quod sint. Cùm dicitur, *Propter uoluntatem tuam erant*, illud *erant*, non æternitatem rerum à Deo effectarum significat, sed procreationem, conseruationemque in tempore. Itaque *erant*, pro *fuere*, positum est, ut sit sensus, per uoluntatem tuam in tempore ex nihilo extiterunt: nam Græcum *ἦσαν*, quod legisse uidetur interpres, non solum imperfecti, sed etiam perfecti temporis Græcorum consuetudine significationem habet: in nonnullis tamen codicibus pro *ἦσαν*, *εἶσιν*, id est sunt, legitur.

Ob creationis beneficium Deo agere gratias.

Potest quoque *erant*, siue *fuere*, ad conseruationem referri, ut ob duplex beneficium, creationis uidelicet & conseruationis agantur gratia: & sit sensus, quia tu creasti omnia, & per uoluntatem tuam erant, hoc est, à te procreata sunt omnia, & per uoluntatem tuam, hoc est, quia ita pro tua bonitate & munificentiâ uoluisti, postquam à te procreata sunt, fuerunt, hoc est, perdurarunt, naturamque suam deinceps retinuerunt, hoc est, non solum à te condita, sed etiam conseruata tuo beneficio fuerunt: quæ est Arethæ sententia, cuius hæc est in hunc locum paraphrasis, *ὅτι δὲ αὐτῶν ὁ θεὸς ἀνάστα ἐνοῦσεν ἐκείνοις ἀπὸ τῆς ἀσχετοῦ καὶ ἀμύμων καὶ ἀκαταρτῆς καὶ ἀκαθαρσίας τῆς ἐκείνων, καὶ ἐκείνοις ἐπέθηκε τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς ἐκείνων, καὶ ἐκείνοις ἐπέθηκε τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς ἐκείνων, καὶ ἐκείνοις ἐπέθηκε τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς ἐκείνων*: hoc est, tibi Domine ab omnibus debetur gloria tanquam conditori, atque effectori, qui ex non esse ad esse eduxisti, eaque conseruas, & contines. Ambrosius Ansbertus uerbum *erant*, ad diuinum decretum refert, quo Deus ex æternitate constituerat ea creare: quod autem subiungitur: *Et creata sunt*, ad ipsammet creationem in tempore exercitam: *Mirandum*, inquit, *est quod de his, quæ creata sunt, Deum dicunt, propter uoluntatem tuam erant, & creata sunt*: si enim creata sunt, quomodo antequam crearentur erant? si uero antequam crearentur erant, quomodo creata sunt? sed sciendum est, quod erant in prædestinationis arte priusquam formarentur in opere, & creata sunt quando in suis quaque naturis, secundum præscriptos in Dea sapientia terminos etiam uisibilia extiterunt. Sed prior expositio est communior, magisque germana.

Quod in superiori sententia præcipue obseruandum uidetur, est illa coronarum ante thronum abiectio, neque enim vigintiquatuor seniores satis habuerunt ante sedentem in throno uenerabundos pronosque accidere, nisi etiam

coronas illas aureas, quas capitibus gestabant, è capitibus detractas ante thronum abiicerent. Atque in primis Arethas cum Andraea Casariensi, ex his coronis argumentatur sanctos non solum victores, sed etiam reges appellari: sic enim ait, ἐστὶ χρυσῆ αὐραία ὁ σφραγισμὸς τοῦ βασιλέως, βάλαντος ἐν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τὸ ἴδιον πρὸς τὸ ἀνὰ ἄλλο, ἢ τὸ αὐτὸς ἡ ἀληθὴ βασιλεία, ἢ τὸ αὐτὸς πᾶντων κλειτὸ ἐπὶ πάντων ἀνατιθέασι θεῶν: hoc est, Est etiam corona Regni symbolum: abiicientes igitur coronas ante thronum, quid quaeso aliud, quam certum verumque regnum, & contra omnes victoriam per omnia Deo accepta referunt? Itaque duo vult Arethas, vnum est, sanctos verè Reges esse: alterum eos suum istud regnum Deo acceptum referre, cum coronas ante thronum supplices, venerabundique abiiciebant. Nos de regno sanctorum aliàs in hoc opere commodius, nunc de ista coronarum ante Dei thronum humili projectione dicamus.

Arethas.
Andr. Casar.

Sancti, &
vires Reges.

V. Sit igitur nostra observatio, debere omnes Reges ac principes, exemplo horum viginti quatuor seniorum coronas suas quantumcumque sint aureas, hoc est dignitatem, magnitudinem, potentiam, splendorem atque opes ante Dei thronum venerabundos abiicere: quod tunc fit cum hæc omnia, non solum Dei munere, & beneficio, habere confitentur, illique tanquam omnium bonorum auctori largitori que accepta referunt. Sed præterea in Dei cultum & venerationem conferunt, etque præ Dei amore, eiuque sanctissimæ voluntatis observacione omnino aspernantur, quid enim quaeso aliud est coronas aureas ante Dei thronum mittere, quam Dei in throno confidentis pedibus calcandas subiicere, hoc est divino cultui, & venerationi consecrare: & si opus ita fuerit, pro Dei sanctissimis legibus retinendis, præceptisque observandis, pro nihilo ducere. Id credimus significatum fuisse 4. Reg. 11. cum Joaida pontifex in Ioas filio Ochozæ Rege declarando, coronandoque regalem capiti eius coronam imposuit, & deinde librum legis dedit in manum: ut intelligeret potestatem regalem debere divinæ legi servandæ, retinendæque servire: principemque debere legem Dei manu,

Opes & coronas suas divino cultui consecrant Reges.

4 Reg. 11. 12.

hoc est, opere ipso, & observacione tenere: pro eaque retinenda potestatem suam, quæ manu, etiam exprimitur, quando cunque opus fuerit, expromere, ita accipienda sunt verba illa, *Posuit super eum diadema & testimonium*, quo loco per *testimonium* liber Deuteronomij, in quo lex continebatur, de cõmuni sententia intelligitur, qui in manum Regis quando vngebatur tradidit à Leviticis consueverat: eratque vna ex præcipuis ceremonijs, quæ in vngendis, renuntiandisque regibus apud Iudæos servabatur: quanquam enim 4. lib. Regum citato, tatum dicitur, *Posuit super eum diadema & testimonium*, nec explicatur, quomodo *testimonium* fuerit Regi explicatum, tamen 2. lib. Paralip. c. 23. disertè describitur, fuisse ei librum legis in manus traditum illis verbis, *Dederunt in manu eius tenendam legem*. Porro hæc ceremonia ortu habuit ex divina lege, quam Deus Deuter. 17. sanciverat: *Cum, inquit, ingressus fueris terram, quam Dominus Deus tuus dabit tibi, & dixeris, Constituiam super me Regem, cum constitueris, quem Dominus Deus tuus elegerit de numero fratrum tuorum: postquam autem sederit in solio regni sui, describet sibi Deuteronomium legum huius in volumine accipiens exemplar à sacerdotibus Leviticis tribus, & habebit secum, legesque illud omnibus diebus vitæ suæ, ut discat timere Dominum Deum suum, & custodire verba & ceremonias eius, quæ in lege præcepta sunt.*

2. Par. 23. 11.

Deut. 17. 14.

VI.

Quia igitur Levitæ exemplar Deuteronomij à Rege transcriptum, ipsi tradere lege Domini tenebantur, id præcipue faciendum putarunt, eo ipso tempore, quo Rex vngebatur, tunc enim ut eam legem implerent, librum Deuteronomij

nij in Regis manu tradebant. Cernis igitur in Regibus Hebræorum vngendi illud obseruari solitum, vt corona regalis capiti eius imponeretur, liber verbò legis in eiusdem manu traderetur, vt intelligeret, se eò præcipuè Regem conliti, vt regiam dignitatem, atque potentiam ad legem Dei, tum à se, tum ab omnibus sibi subiectis populis obseruandam conferret, quod nihil est aliud, quàm regalem coronam ante Dei thronum mittere, atque Dei pedibus ad illius in omnibus rebus famulatum obsequiumque, si ita necesse sit, etiam calcandam prompta & alacri voluntate subijcere. Tantum verbò abest, vt reges si ita coronas suas ante Dei thronum mittant, earum splendorem imminuant, vt potius magis amplificent, regnorumque suorum propagationem, & diuturnitatem Dei ope & præsidio consequantur: quemadmodum Deus ipsis eodem capite Deuteronomij pollicetur, subiungens: *Vt longo tempore regnet ipse & filij eius super Israël.* Et magnificis verbis repetitur Sapien-tiæ 6. vbi ita sapiens vniuersos Reges alloquitur: *Cura disciplina, dilectio est, & dilectio custodia legum illius est, custoditio autem legum, consummatio incorruptionis est: incorruptio autem facit esse proximum Deo: si ergo delectamini sedibus & sceptis & Reges populi, diligite sapientiam vt in perpetuum regnetis, diligite lumen sapientie omnes qui præestis populo: quo loco illa verba, Vt in perpetuum regnetis, non solura ad celeste regnum, quod in omnem æternitatem probi & sancti Reges possidebunt, referenda sunt, sed ad regnum etiam terrenum, quod in posteris eiusmodi Regum, si & ipsi parentum sanctitatem æmulari studeant, perpetuum & stabile permanebit, quare qui regalibus thronis, sceptisque delectantur, si diu regnare cupiunt, imperiumque ad posteros diuturna luccessione transmittere, coronas suas ac sceptra ad Dei pedes cum viginti quatuor senioribus abijciant.*

Quorsum lex in manu traderetur regibus Hebræorum cum creabatur.

Prorogat imperium diuina lex obseruatio. Sap. 6.

Nec verbò tantum corona regalis Deo subiecta esse debet, sed etiam tiara Pontificia, vt vtraque corona & sacerdotialis, & regia, ante Dei thronum abjecta, diuinis legibus, & imperio seruiat. Cuius rei significanda causa præceptum est à Domino, vt super tiaram Pontificiam aurea lamina poneretur, in qua hæc inscriptio inculpta esset יהוה יקר id est, Sanctum Domino: sic namque legimus Exodi 28. *Facies & laminam de auro purissimo, in qua sculpsit opere calatorum, Sanctum Domino, ligabisque eam vitta hyacinthina, & erit super tiaram imminens fronti Pontificis: erit autem lamina semper in fronte eius, vt placatus sit ei Dominus.* Itaque nomen Dei tetragrammaton super caput & tiaram Pontificis eminebat, vt omnes Pontifices intelligerent, Pontificiam potestatem, auctoritatemque Deo esse in omnibus subiectam, deberetque se vel ipso habitu formamque ostendere, se Dei nomen in capite gestare, in fronteque præferre, atque ad eius voluntatem & sanctiones, omnia studia, & gubernandi rationem conformare: hoc enim est, cū viginti quatuor senioribus, in quibus ipsi præcipuè comprehenduntur, coronas suas ante Dei thronum abijcere.

VII. Regalis, & Pontificia corona Deo subijcienda. Exod. 28 36.

Cæterum dubitabis vtrum in lamina ista aurea, inculpta essent duo illa verba, Sanctum Domino, an duntaxat nomen ipsum ineffabile Ichouah, Iosephus lib. 3. Antiq. cap. 8. folius nominis Ichouah mentionem facit: *Pileo, inquit, quæ calatori sacerdotis Pontifex utebatur, super quem extabat alius consutibus ex hyacintho variatius, hunc aurea corona triplici ordine circumdabat, in qua stitabantur calculi aures, quales videmus in herba, qua apud Græcos dicitur Hyoscyamus: eiusmodi corona ab occipitis circum tempora vtraque procedebat: nam frontem isti calculi non ambiabant, sed ceu lorum quoddam latum aureum, quod sacris characteribus Dei nomen habebat incisum.* Similiter Diuus Hieronymus ad Fabiolam de veste sacerdotali, de solo nomine Dei loquitur. *Octaua, inquit, est lamina aurea, id est יהוה in qua scriptum est nomen Dei Hebræico quatuor literis, י הוה, & יוהו, & יהוה, & יהוה.*

VIII. In aurea Pontificis lamina quid inculptum.

D. Hieron.

Q. iiii.

quod apud illos ineffabile nuncupatur: hac super pileolum lineum & commune omnium sacerdotum, in pontifice plus additur, ut in fronte vestra hyacinthina confringatur, totamque Pontificis pulchritudinem Dei vocabulum coronet, & protegat.

IX.

Alij aliter sentiunt, idque videtur editio vulgata magis sonare, siquidem habet, *Facies & lamina de auro purissimo, in qua sculpsit sanctum Domino, seu sanctum Iehouah, nisi quis dicat, sanctum Iehouah, positum esse pro sancto nomine Iehouah, ut sit sensus, sculpsit in ea sanctum nomen Iehouah: quoniam ea interpretatio accommodatior videretur, si dictum fuisset Sanctum Domini, id est, sanctum nomen Iehouah, non vero ut nos habemus, Sanctum Domino: quod aliud quiddam sonat. Verum quicquid sit, semper idem mysterium redditur: nam si solum nomen Iehouah in lamina illa sculptum erat, illud ostenditur vniuersum illum apparatus Pontificium, tiamque ipsam Pontificis capiti impositam, debere nomini Dei esse subiectam, eiusque imperio, audito tantum vel ipso nomine, obedire, atque pro tanti nominis sanctitate, & veneratione nullum laborem, aut discrimen formidare. Si autem duo illa verba incisa erant, illud innuitur, totam dignitatem auctoritatemque Pontificiam Deo ipsi consecratam sanctamque fore, vel potius, quoniam sanctum, eo loco substantiue usurpatur, & pro sanctitate ponitur, tiam dignitatemque Pontificiam debere diuinæ sanctitati & cultui deservire. Porro aduerte eandem illam laminam auream appellari Ecclesiast. 45. coronam auream, cum dicitur, *Coronam auream super myrram eius, expressam signo sanctitatis*: Et diadema Sapientie 18. illis verbis: *Magnificentiæ tuæ in diademate capitis illius scripta erat*: Nec abs re corona & diadema dicitur, quoniam erat instar semicirculi ab aure ad aurem, super frontem protensa, vnde coronæ & diadematis speciem referebat. Atque hæc coronæ, ac diadematis appellatio cum viginti quatuor seniorum coronis, quæ ante thronum Dei mittuntur, magis consentire & luculentiusque sic apparet, debere quoque Pontificem coronam suam ad Dei pedes abijcere. Huius enim officij admonetur cum iubetur magnificentia Dei, hoc est magnificum & ineffabile Dei nomen in diademate gestare, & coronam suam expressam signo sanctitatis præferre, hoc est Dei sanctitate & nomine quasi sigillo impressam, & ob signatam. Sic enim accipienda est Græca sententia, *ἐκ τὸ πρῶτον ἀποστῆδος ἀγιάσματος*, hoc est, si verbum verbo reddas, expressionem sigilli sanctitatis: ut videlicet Pontifici ipsum Dei nomen, & sanctitas pro sigillo quodammodo sit, coronamque ipsius Pontificia, ita sit Dei nomine & sanctitate ob signata, ut nulli alteri rei quàm diuinæ voluntati adimplendæ inseruiat, sicut res sigillatæ ei tantum cuius sigillum impressum gerunt, aut non nisi de eius mandato & præscripto vti esse consueuerunt. Ex his iam cernis, tam regales, quàm Pontificias coronas esse ante Dei thronum abijciendas, omnesque Reges ac Principes, Pontifices etiam, & reliquos, qui excelsum aliquem & sublimem dignitatis obtinent locum, exemplo istorum viginti quatuor seniorum debere potentiam omnem suam, dignitatem, splendorem, Deo subijcere, & cum opus fuerit eiusdem Dei pedibus calcanda præbere, & tunc demum se verè Reges, Principes, magnosque esse ducere cum ante Dei thronum supplices venerabundique acciderint, totosque sese eius cultui, & venerationi consecrarint.*

Deo, vel ipso nomine audito, obedire debet ei Pontifex.

Lamina aurea, Pontificis corona etiam dicebatur.

Solius Dei voluntati inseruiat dignitas Pontificia.

Quomo-